

Skrivelse om Stockholms livsmedelsberedskap

Skrivelse av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har i en skrivelse till kommunstyrelsen ställt ett antal frågor rörande Lantmännens kommande avveckling av spannmålslagring i Frihamnen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att ansvaret för invånarnas livsmedelsförsörjning är ett statligt ansvar och förutsätter att Lantmännen har genomfört en grundlig analys för att fastställa skälen till att avveckla sin verksamhet på den platsen. Detta särskilt som Lantmännen själva valt att säga upp hyresavtalet för marken. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att frågan om att upprätthålla en god livsmedelsförsörjning för invånarna är angelägen och anser att en fortsatt dialog med inblandade aktörer är önskvärd.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Beredskapsfrågorna är mycket viktiga och jag delar det stora engagemang som finns i hur vi bäst skapar robusta och hållbara lösningar. Stockholms stad har däremot enligt gällande lagstiftning inget ansvar för lagring av livsmedel för invånarna i stort. Ansvaret för Sveriges livsmedelsförsörjning är ett statligt ansvar och måste därmed hanteras på nationell nivå. Idag saknas tyvärr nationell styrning och medel för regionala och lokala åtgärder gällande livsmedelsberedskap. Det är bekymmersamt att ansvarigt statsråd inte tar sitt ansvar och arbetar mer konstruktivt tillsammans med kommuner och regioner.

Stockholms stad har inga möjligheter att tvinga Lantmännen att driva vidare en anläggning mot deras vilja. Eftersom Lantmännen har sagt upp tomträttsavtalet så

behöver staden planera för andra användningsområden för marken. Vi ser gärna att staten för en konstruktiv dialog om alternativa lösningar om det finns behov av det.

Stockholms stad arbetar aktivt med beredskap i ett brett perspektiv där livsmedel är en av många frågor. Staden har beredskap för att kunna hantera olika typer av störningar i våra verksamheter och har särskilt vidtagit åtgärder för att kunna fortsätta servera mat på stadens förskolor, skolor och boenden.

Stockholm den 10 september 2025

Karin Wanngård

Bilaga

Skrivelse om Stockholms livsmedelsberedskap, dnr KS 2025/523-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Frågan om Stockholms livsmedelsberedskap kan inte reduceras till ett maktspel mellan en moderatledd regering och ett rödgrönt styre, utan handlar om att hitta konkreta lösningar som säkerställer trygg matförsörjning för stadens invånare. Det är riktigt, som borgarrådet framhåller, att staten bär huvudansvaret för den nationella livsmedelsförsörjningen och att kommunerna enligt lag inte är skyldiga att lagra livsmedel för hela befolkningen. Samtidigt innebär det inte att kommunen kan bortse från sin roll i att säkerställa en trygg och robust livsmedelsberedskap för stockholmarna.

Stockholms stad har ett tydligt ansvar för att samhällets mest grundläggande funktioner fungerar även i kristider. Att kunna förse skolor, förskolor och äldreboenden med mat är en självklar del av detta, men kommunens ansvar sträcker sig också till att samordna, planera och driva på för robusta lösningar lokalt och regionalt. Att enbart hänvisa till att staten inte gjort tillräckligt riskerar att lämna Stockholm sårbart.

Invånarna i Sveriges huvudstad ska kunna förvänta sig mer av sitt lokala styre. Stockholms stad borde, i stället för att skjuta ifrån sig ansvaret, aktivt söka samarbete med närliggande kommuner. Staden bör också etablera beredskapsavtal med grossister och andra aktörer. Dessutom behöver den vara en tydlig röst gentemot staten för att driva fram de nationella satsningar som behövs. En storstad som Stockholm bör inte inta en avvaktande roll i en fråga som rör alla medborgares trygghet.

Vi eftersöker att Stockholm visar ledarskap och handlingskraft lokalt. Våra invånare förtjänar ett styre som både tar sitt eget ansvar och driver på för att stärka beredskapen för våra invånare.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Lantmännen äger en silobyggnad för lagring av spannmål, belägen i Frihamnen på mark som ägs av Stockholms stad. Lantmännen har sagt upp tomträttsavtalet och kommer att avveckla sin verksamhet på den aktuella platsen. Mot bakgrund av detta ställs följande frågor.

1. Vilka analyser har staden genomfört för att säkerställa att nedläggningen av silon inte får negativa konsekvenser för Stockholms livsmedelsförsörjning?
2. Hur planerar staden att ersätta silons funktion, med tanke på Länsstyrelsens kritik om bristande beredskapsanalys?
3. Hur långt har staden kommit i sin dialog med Lantmännen, regeringen och ansvariga departement för att säkerställa en tillräcklig livsmedelsberedskap i Stockholm?

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att ansvaret för Sveriges livsmedelsförsörjning är ett statligt ansvar och att det under de senaste decennierna saknats en nationell planering för livsmedelsberedskap. Mot bakgrund av det försämrade omvärldsläget tillsatte regeringen en utredning vars slutbetänkande, Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8), överlämnades till regeringen i januari 2024. I betänkandet föreslås bland annat Livsmedelsverket och Jordbruksverket få uppgifter för att trygga livsmedelsförsörjningen på nationell nivå. Betänkandet har remissbehandlats och Stockholms stad har i sitt svar fört fram att det är angeläget att livsmedelsberedskapen i Sverige stärks och bejakat utredningens förslag om ökade uppdrag till Jordbruksverket och Livsmedelsverket.

Stockholms stad har enligt gällande lagstiftning inget ansvar för lagring av livsmedel för invånarna i stort. Det finns inte heller några sådana förslag i ovan nämnda betänkande. Lantmännen har själva valt att säga upp hyresavtalet för silon i Frihamnen och uttryckt en önskan om att bedriva en annan typ av verksamhet på platsen. Eftersom uppsägningen sker på initiativ av Lantmännen förutsätter stadsledningskontoret att Lantmännen har genomfört en grundlig analys för att fastställa skälen till att avveckla sin verksamhet på den platsen. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att frågan om att ersätta silons funktion avseende lagring av spannmål inte är en kommunal angelägenhet. Ett ensidigt fokus på silon i Frihamnen som svar på behovet av en säkrad livsmedelsförsörjning för befolkningen borgar inte

för hållbara lösningar i frågan. Stadsledningskontoret anser inte att Länsstyrelsens inlägga i frågan belyser alternativa lösningar på ett tillfredställande vis.

Stockholms stad och övriga kommuner har ett ansvar att upprätthålla måltidsverksamhet i sin samhällsviktiga verksamhet. För att upprätthålla en redundant måltidsverksamhet i stadens samhällsviktiga verksamheter bedömer stadsledningskontoret att det är nödvändigt att skapa en viss beredskapslagring i anslutning till verksamheterna. I kommunfullmäktiges budget för 2023 tilldelades berörda nämnder ett sådant uppdrag, och sedan dess har ett förmågehöjande arbete bedrivits kontinuerligt i staden. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att lagerhållning inom måltidsproduktion för mer än en veckas behov skulle innebära stora investeringar både för livsmedel och för lagerverksamheten i sig.

Stadsledningskontoret konstaterar att frågan om att upprätthålla en god livsmedelsförsörjning för invånarna är angelägen och anser att en fortsatt dialog med inblandade aktörer är önskvärd och att initiativet bör komma från den statliga nivån.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.